

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **B.D.**,
skazanego z art. 177 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 16 grudnia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońców skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z dnia 23 stycznia 2025 r., sygn. akt II Ka 568/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Limanowej
z dnia 25 września 2024 r., sygn. akt II K 319/24,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego;**
- 3. zasądzić od skazanego B.D. na rzecz oskarżycieli
pośilkowych: K.P. i P.M., po 300 złotych tytułem zwrotu
uzasadnionych wydatków strony za dokonanie czynności w
postępowaniu kasacyjnym przez ich pełnomocników
ustanowionych z wyboru.**

[WB]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Limanowej z dnia 25 września 2024 r., sygn. akt. II K 319/24, B. D. został uznany za winnego tego, że w nocy 17 marca 2024 r., w M. rejonu I., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki B. o nr rej. [...], poruszał się ze znacznie przekroczoną prędkością i nie dostosował techniki jazdy do panujących warunków atmosferycznych tj. mokrej nawierzchni, w wyniku czego utracił panowanie nad pojazdem, wpadł w poślizg, następnie z zarzucaniem zjechał z jezdni uderzając bokiem pojazdu w słup energetyczny, skutkiem czego doszło do pożaru pojazdu, powodując jego zniszczenie, czym nieumyślnie spowodował u pasażerów pojazdu S. M. i M. B. ciężkie obrażenia ciała skutkujące ich zgonem na miejscu, natomiast u trzeciego z pasażerów – K. P. ciężkie obrażenia ciała w postaci złamania kości ciemieniowej i skroniowej lewej z wgłobieniem odłamów, ukrwotocznionego stłuczenia płata ciemieniowego lewej półkuli mózgu, oparzenia II stopnia okolic łopatkowej lewej stanowiących chorobę realną zagrażającą jego życiu,

tj. przestępstwa z art. 177 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie. Ponadto, na mocy art. 42 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat, zaliczając na jego poczet okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 17.03.2024 r., a na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono od oskarżonego tytułem częściowego zadośćuczynienia na rzecz osób uprawnionych: P. M., J. M., A. B. kwoty po 100 000 zł, na rzecz M. B. kwotę 50 000 zł i na rzecz K. P. jako pokrzywdzonego kwotę 20 000 zł.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez obrońców oskarżonego, pełnomocników oskarżycieli posiłkowych oraz prokuratora na niekorzyść B. D..

Pierwszy z obrońców oskarżonego, podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności kary oraz wskazując na niewłaściwe obliczenie wysokości środka kompensacyjnego, wniósł o orzeczenie wobec oskarżonego kary w niższym wymiarze oraz odpowiednie obliczenie częściowego bądź całościowego zadośćuczynienia.

Drugi z obrońców, podnosząc zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, obraży przepisów postępowania, mającej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (art. 7 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 193 k.p.k., art. 201 k.p.k. i art. 410 k.p.k.) oraz rażącej niewspółmierności kary, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonych, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie B. D. za winnego przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. oraz wymierzenie kary pozbawienia wolności w dolnych granicach ustawowego zagrożenia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych P. M. i M. B., podnosząc zarzuty obraży prawa materialnego (art. 177 § 2 k.k., art. 46 § 1 k.k.) oraz rażącej niewspółmierności wymierzonej kary, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Limanowej do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w wymiarze 8 lat oraz orzeczenie od oskarżonego B. D. tytułem zadośćuczynienia na rzecz P. M. jako osoby uprawnionej kwoty 200 000 zł, a na rzecz M. B. jako osoby usprawionej 100 000 zł.

Drugi pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej P. M., podnosząc zarzuty obraży prawa materialnego (art. 177 § 2 k.k.) oraz rażącej łagodności wymierzonej kary, wniósł uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Limanowej do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie poprzez orzeczenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w wymiarze 8 lat.

Prokurator zaskarżając wyrok Sądu I instancji w części dotyczącej orzeczenia o karze sformułował zarzut rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu B. D. i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie B. D. kary 7 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 23 stycznia 2025 r., sygn. akt II Ka 568/24, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony przez obrońców skazanego.

Pierwszy z nich podniósł zarzut rażącego naruszenia przepisów postępowania, mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2

k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k., polegającego na braku poczynienia niezbędnych ustaleń w zakresie ewentualnego przyczynienia się pokrzywdzonych do skutku śmiertelnego (poprzez niezapięcie pasów bezpieczeństwa), jak również na nieuwzględnieniu tej okoliczności przy wymiarze kary, mimo że kwestia ta była wyraźnie podnoszona w środku odwoławczym obrońcy. W konsekwencji Sąd odwoławczy nie sprostął obowiązkom kontroli instancyjnej — nie rozstrzygnął istniejących wątpliwości zgodnie z zasadą *in dubio pro reo* i nie odniósł się rzetelnie do zarzutów apelacji wbrew wymaganiom wskazanych przepisów postępowania.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu autor kasacji wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Drugi z obrońców podniósł zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci naruszenia art. 53 § 2 k.k., poprzez nieuwzględnienie przy orzekaniu starania o naprawienie szkody poczynionego wobec pokrzywdzonego K. P. w postaci wpłaty w wysokości 20.000 zł, która to okoliczność wskazana została przez obronę w uzasadnieniu apelacji oraz we wniosku dowodowym zawartym w apelacji.

Wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedziach na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Wbrew temu, co podnosi autor kasacji Sąd odwoławczy wywiązał się ze swoich obowiązków i przeprowadził rzetelną kontrolę instancyjną, w tym także w zakresie zarzutu dotyczącego kwestii zapięcia pasów przez pokrzywdzonych. W tym kontekście wolno zauważyć, że Sąd II instancji zasadnie wskazał, że „to na oskarżonym jako kierowcy pojazdu ciążył obowiązek przewożenia pasażerów w taki sposób, by zapewnić im bezpieczeństwo, w tym także poprzez wyegzekwowanie zapięcia pasów bezpieczeństwa” (s. 16 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że: „kierujący ma obowiązek

upewnić się, czy pasażerowie mają prawidłowo zapięte pasy bezpieczeństwa nie tylko przed rozpoczęciem uczestnictwa w ruchu drogowym, ale również kontrolować, czy z nich prawidłowo korzystają w czasie dalszej jazdy” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2021 r., V KK 384/21 LEX nr 3272290 z glosa aprobującą Sz. Krajnika, *Ius Novum* 2022/1/164-173; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., II KK 460/23, LEX nr 3717544).

Trafnie wskazuje się w orzecznictwie, że: „w sferze wątpliwości natury faktycznej reguła *in dubio pro reo* znajduje (...) zastosowanie nie tylko w zakresie, w jakim niemożność ich usunięcia dotyczy bezpośrednio kwestii winy lub jej stopnia, wpływając na treść orzeczenia, lecz także w zakresie, w jakim wątpliwości takie przesądzać mogą o konieczności przyjęcia, że zachodzi negatywna przesłanka procesowa” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2007 r., IV KK 281/07, LEX nr 341867). Należy natomiast wyrazić wątpliwość, czy zasada ta odnosi się do okoliczności rzutujących na wymiar kary, nie przesądzających samej kwestii odpowiedzialności karnej, a to choćby z uwagi na otwarty ich katalog i niekiedy – tak jak w niniejszej sprawie – obiektywny brak możliwości ustalenia ich wystąpienia bądź stwierdzenia niewystąpienia. Nie oznacza to jednak przyjęcia wersji niekorzystnej dla oskarżonego, ale implikuje konieczność rezygnacji z poczynienia określonego rodzaju ustaleń faktycznych, co jest rozwiązaniem dla oskarżonego neutralnym. Nie można także zapominać o tym, że zasada określona w art. 5 § 2 k.p.k. nie ma samodzielnego bytu wśród zasad prawa, lecz wynika z zasady domniemania niewinności i związanej z nią aksjologii lokującej aspekty gwarancyjne obu tych zasad na płaszczyźnie winy, nie zaś kary.

Prezentowane podejście zgodne jest zresztą z tym, co wskazuje się do dawna w orzecznictwie tj., że „określony przez ustawodawcę stan, jako «nie dające się usunąć wątpliwości» powstaje dopiero w następstwie oceny dowodów. Wtedy dopiero można bowiem stwierdzić, czy wątpliwości, jeśli takowe w ogóle występowały, były poważne i istotne, a nie jedynie spekulacyjne oraz czy i jakie miały one znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności prawnej oskarżonego” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2018 r., III KK 286/17, LEX nr 2559388; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., IV KK 289/23, LEX nr 3651571). Przeciwnie stanowisko stwarzałoby właśnie pole do

spekulacji, które – z uwagi na otwarty katalog okoliczności wpływających na wymiar kary – można by było prowadzić niemal w każdej sprawie.

Wskazywany przez drugiego z obrońców zarzut obrazy art. 53 § 2 k.k. jest oczywiście chybiony, albowiem w istocie stanowi próbę samoistnego kwestionowania wymiaru kary, co w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne (art. 523 § 1 k.p.k. zd. II). Jedynie zatem na marginesie warto zaznaczyć, że Sąd odwoławczy rozpatrywał kwestię współmierności wymiaru kary w obu kierunkach, w związku z zarzutami podniesionymi w rozpoznawanych apelacjach i swoje stanowisko wyraził na s. 20-26 uzasadnienia wyroku. Wolno też na koniec wyrazić wątpliwość, na ile w ogóle istotne było to, że rodzice skazanego przekazali pokrzywdzonemu K. P. kwotę 20 000 zł, czyniąc to zresztą już po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego. O obciążeniu skazanego kosztami pomocy prawnej z wyboru, udzielonej oskarżycielom posiłkowym w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 11 ust. 2 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U.2023.1935) oraz § 11 ust. 2 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U.2023.1964).

[J.J.]

[r.g.]